

Imatges de la guerra a Cròàtia.
L'Armada nacional a Osijek.

Bòsnia-Hercegovina: anàlisi d'un estiu

David Bajona afirma que les zones de seguretat de les forces de l'ONU, compten negativament en el terrible saldo que pateix Bòsnia i Hercegovina.

Els ciutadans d'occident hem assistit, un cop més, a una nova ofensiva empresa per l'exèrcit serbi de Bòsnia (ESB). Els enclavaments bosnians de Zepa, Srebrenica, Gorazde, l'àrea de Bihac..., havien estat assetjats i aïllats a l'interior del territori ocupat per l'ESB des de pràcticament l'estesa de la guerra a Bòsnia, al 1992.

Ratko Mladic, comandant en cap de l'ESB, fa temps que ha desenvolupat i aplicat tàctiques de setge quasi medievals: estrènyer lentament l'àrea assetjada, hàbils i sempre freqüents bombardeigs... per diverses raons. Una de força pes era i és l'escassetat de tropes de l'ESB i la seva abundància en armes de suport (artilleria mitjana i pesant). Evitar les baixes i precaritzar les posicions de l'exèrcit bosnià i l'HVO croat pertot arreu, però sobretot als enclavaments aï-

llats o de difícil accés, com ara Sarajevo, ha estat l'estratègia sèrbia si més no fins aquest estiu.

Però amb l'arribada de l'estiu la situació ha canviat. Les ofensives de l'exèrcit de l'HVO (croats de Bòsnia) i de l'exèrcit de Bòsnia, aquests darrers mesos, han demostrat, entre més, dues coses.

La primera és que tant l'HVO com l'exèrcit de Bòsnia, però molt especialment aquest últim, malgrat les mancances en mitjans –sobretot d'artilleria– han millorat substancialment en eficàcia i són forces capaces de realitzar atacs efectius i coordinats. La segona és que han posat de manifest que la superioritat numèrica dels bosnians, i el seu augment d'eficiència han situat la balança de forces als Balkans en un equilibri relatiu. Aquest *status quo* militar només pot ser alterat, parlant planerament, amb la in-

tervenció de l'exèrcit nacional iugoslau en favor dels serbis o bé amb l'aixecament del l'embargament d'armes a la Confederació de Bòsnia i Hercegovina.

Però hi ha, per als serbis, una altra via per a assegurar-se una certa superioritat a curt termini, i potser també a mitjà i tot. Aquesta oportunitat no era fruit de les circumstàncies, sinó de les tàctiques de setge de Ratko Mladic. Aquestes havien degradat suficientment la situació als enclavaments bosnians i permetien atacs sense excessives pèrdues, que s'han anat produint i es produiran aquest estiu. D'aquesta forma els serbis es "netejaran" la rereguarda i disposaran de més tropes per a enviar al front amb les unitats que fins ara cobrien aquests enclavaments.

Vist tot això, que era de preveure fàcilment per a qualsevol analista militar,

l'ONU l'únic que ha fet ha estat de facilitar les coses als serbis. Parlar a hores d'ara de "zones segures" de l'ONU a Bòsnia-Hercegovina és un exercici —com segurament ens diria J. M. Mendiluce— de cinisme cruel. I és que aquestes "zones" han servit perquè, als bosnians, els fossin retirades les armes pesants i se'ls instal·lessin uns soldats estrangers amb una bonica boina blava en posicions clau. Les promeses d'accions aèries, de resposta militar de l'OTAN..., eren pre-

visiblement inoperatives a les "zones segures", aïllades en territori ocupat pels serbis. Per exemple, perquè actuïn les forces aèries de l'OTAN de primer caldria eliminar les amenaces que signifiquen els radars i les bateries antiaèries mòbils de l'ESB (una feina dura i de segur amb alguna baixa), sobretot si tenim en compte que els radars que informen l'ESB de moviments dins l'espai aeri bosnià són a Iugoslàvia.

La passivitat de la Força de Reacció

Ràpida (FRR) manifesta que únicament hi implicaran tropes addicionals per retirar els cascos blaus de la FORPRONU de Bòsnia-Hercegovina. Els interessos occidentals són clars: evitar l'extensió del conflicte. L'únic problema és que per a aconseguir-ho, aviat caldrà aixecar el vergonyós embargament d'armes sobre la Confederació de Bòsnia i Hercegovina.

David Bajona i Carrera.
Analista del Centre d'Estudis
Estratègics de Catalunya

Serra i García Vargas, exculpats

Les denúncies de Mario Conde i Conde, han dut el Tribunal Suprem a prendre una decisió que Fabià Estapé qualifica d'"històrica".

Aquest personatge inacabable que es diu Mario Conde Conde havia pretès que l'ex-vice-president del govern espanyol i l'ex-ministre de Defensa fossin els responsables de l'anomenat "Informe Crillón": un document encarregat a l'agència Kroll i que tenia per objecte d'arreglar fets sobre

les activitats amb repercussió pública de l'ex-president de Banesto.

Ja sabem que el fugitiu Luis Roldán, ex-director general de la Guàrdia Civil i escàpol de la justícia fins a ser detingut a l'avió militar que el dugué de Roma a Madrid, tot seguint les instruccions —certades pel que es va veure— del ministre de Justícia i Interior, Juan Alberto Belloch, va fer arribar, per la via "original" del jutge (el *juez campeonador*, que en diu el meu amic, el periodista Miguel Ángel Aguilar, també anomenat Baltasar Garzón), una denúncia segons la qual l'ex-vice-president del govern, Narcís Serra, li havia encarregat la confecció de l'anomenat Informe Crillón, pagat amb fons reservats i matèria d'importància vital per a Mario Conde.

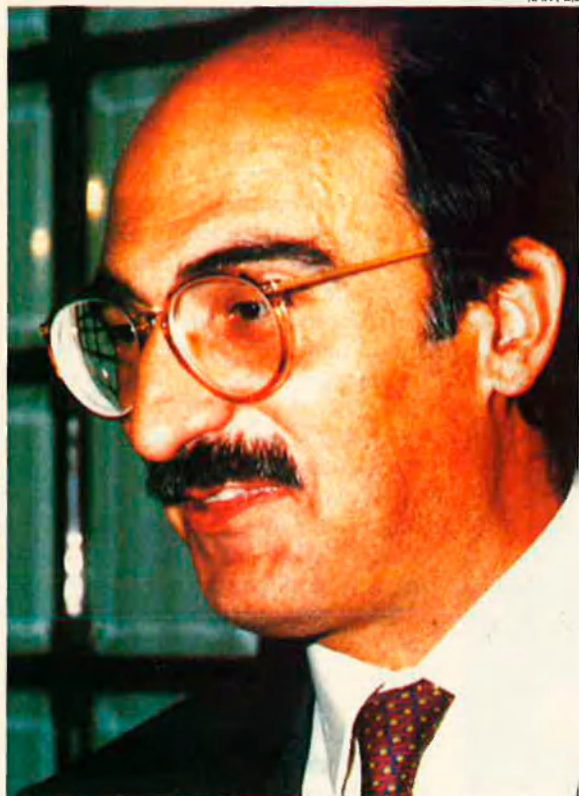
En un moment donat, Mario Conde va demanar al Tribunal Suprem que fos citat en la causa; els magistrats li varen veure les orelles i li van negar la pretensió, dient-li que si hi havia cap perjudicat, aquest era l'estat, en cas d'ús abusiu de fons reservat. Ara, el Tribunal Suprem, en una decisió que no dubto a qualificar d'històrica, ens diu: primerament, que els de-

García Vargas. Ex-ministre de Defensa.

nunciats per Luis Roldán (Narcís Serra i Julián García Vargas) no han comès cap delictes; segonament, que no hi ha actuació delictiva, car no s'ha comprovat l'existència d'amenaçes, intromissions en la intimitat de l'ex-banquer, ni tampoc cap mena d'intercepcions telefòniques o epistolars; tercer, que la posició del subjecte (Mario Conde), cap d'un dels bancs més importants del país, justificava plenament que el govern volgués disposar de dades sobre unes activitats que, com es va veure de seguida, podien influir negativament en la salut del sistema financer.

Finalment, el Tribunal Suprem, en la rabiosa qüestió, aquesta sí, de la utilització de fons reservats no ha pogut ser més explícit: diu que si en l'Informe Crillón se'n feren servir, doncs que "per a això són". **Fabià Estapé**

Serra, ex-vice-president. La sentència del Tribunal Suprem avala l'ús dels fons reservats.